

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Kontroll av vanleg jordbruksproduksjon 2017 - svar på tilbakemelding - Lindås

Fylkesmannen viser til brev gjeldande kontroll, datert 3. oktober 2017, samt dykkar tilbakemelding, datert 31. oktober 2017.

Formålet med kontrollen (Rundskriv 3/12 frå Landbruksdirektoratet)

Kommunane sine oppgåver knytt til forvaltninga av tilskotta går fram av forskrift/rundskriv for dei ulike ordningane. Dette må sjåast på som instruksar som kommunane er ansvarlege for å følgja. Det er kommunane si etterfølging av desse instruksjonane som er gjenstand for Fylkesmannen sin forvaltningskontroll.

Kontroll av feil- og varsellista PT-1001C gjev kommunane eit innblikk i kva føretaka har søkt tilskot til, og kor det eventuelt er avvik frå «normalproduksjon». Ved aktiv bruk av lista PT-1001C inn mot utbetaling av tilskot, vil ein leggja grunnlaget for rett tilskot til rett føretak. Varsla i denne lista dreier seg i stor grad om lågt lammetal per søye levert til slakt, låge slaktevekter og låg mengd levert mjølk til meieri.

Vurdering av vanleg jordbruksproduksjon for kvart føretak bør vera skriftleg slik at forvaltninga, som ikkje kjenner til føretaka, kan kontrollera vilkåret om å driva «vanleg jordbruksproduksjon».

Grunnlaget for kontrollen

Økonomireglementet i staten stiller krav om kontroll; § 15: "Overordnet myndighet skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14".

Ordningar som vart kontrollert

Kommunen si vurdering av kravet om å driva vanleg jordbruksproduksjon, § 2. Forvaltninga skal kun gje tilskot til føretak som driv vanleg jordbruksproduksjon på ein eller fleire landbrukseigedommar. Vilkåret fungerer som eit høve til å avskjera tilskot til «unormal» produksjon av ulike årsaker som ikkje rammar dei andre vilkåra.

For å oppfylle vilkåret om «vanleg jordbruksproduksjon» må produksjonen ha eit næringsmessig preg. Om vilkåret er oppfylt må vurderast ut frå eit jordbruksfagleg skjønn.

Gjennomføring

Fylkesmannen bad, i brev til kommunen, om kopi av vurderingane som var gjort i samband med krav om å driva vanleg jordbruksproduksjon ved januaromgangen i 2017.

Fylkesmannen kontrollerte forvaltninga i høve til

- Forskrift om produksjonstilskot og avløysartilskot i jordbruket av 19. desember 2014, § 2 *tilskudd etter forskriften kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på en eller flere landbrukseiendommer (...)*
- Reglement for økonomistyring i staten, av 12. desember 2003, § 15 *Kontroll av underliggende virksomheter og andre som utøver forvaltningsmyndighet samt tilskuddsmottakere.*

Generelt om kommunen si handsaming

- Det går fram av PT-1001C lista og brevet frå kommunen, datert 31. oktober, at det er vurdert om føretaka driv vanleg jordbruksproduksjon. Det finst vurderingar for dei fleste føretaka, men ikkje alle.
- Det går fram av oversikta til kommunen at fleire har søkt tilskot til økologisk landbruk utan å vera medlem i Debio; «Føretak med økologiske produksjoner er ikke medlem i Debio».

Funn – merknader og avvik

Når Fylkesmannen sin kontrollen avdekkar manglar i kommunen si forvaltning av ordninga, skal desse klassifiserast som avvik eller merknad. *Avvik* er mangel på oppfylling av krav til forvaltninga av ordninga som er fastsett i, eller i høve til: Reglement for økonomistyring i staten § 14 og § 15 andre ledd; styrande dokument eller regelverk og/eller retningslinjene for ordninga. *Merknad* er forhold som ikkje er i strid med krav, men der Fylkesmannen finn grunn til å påpeika høve for forbetring.

Det er årsaka til den konkrete feilen som er avvik, ikkje den konkrete feilen.

Merknad

1. Vurderingane kommunen gjer for føretak som har fått varsel om «vurder vanlig jordbruksproduksjon», burde vore skriftleg sett opp for alle føretak, gjerne i tabell,.

Andre kommentarar

1. «Foretak med økologiske produksjoner er ikke medlem i Debio»: Når kommunen oppdagar avvik mellom opplysningar i søknad og dei faktiske forholda hos føretaket, må søknaden rettast i samsvar med faktiske forhold. Søknaden skal ikkje rettast slik at søkjar får meir tilskot enn omsøkt. Deretter skal kommunen vurdere avkorting i resterande tilskot, jf. § 12 i forskrift om produksjonstilskot. Det går ikkje fram av lista PT-1001C om dette er vurdert i nemnte saker.

Tilbakemelding og oppfølging

Fylkesmannen synest at Lindås kommune har gjort mykje godt arbeid. Vi syner likevel til merknaden i rapporten og ber om at denne vert teke til følgje ved neste søknadsår. Vi ønskjer at kommunen melder attende at rapporten er motteken, og at kommunen gjer greie for tiltak for å retta opp merknaden slik at ordninga vert forvalta i tråd med regelverket.

Frist for tilbakemelding er 1. februar 2018.

Med helsing

Åse Vaag
landbruksdirektør

Silje Anette Lyhammer
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.